

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Број 2-01-157Датум 28-02-2020

КРАГУЈЕВАЦ

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА
У КРАГУЈЕВЦУБр. 11-02-293 27.02.2020 године
у Крагујевцу

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на основу члана 18. Закона о библиотечко-информационој делатности („Сл. гласник РС“, бр. 52/2011), члана 44. Закона о култури („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - испр. и 6/2020), као и члана 27. Статута Универзитетске библиотеке у Крагујевцу (број П-02-50/5 од 22.05.2019. године - пречишћен текст), на седници одржаној 27. фебруара 2020. године, донео је

ОДЛУКУ

о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину

I Усваја се Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину.

II Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину саставни је део ове Одлуке.

Образложење

Управни одбор Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, на седници одржаној 27.02.2020. године, разматрао је Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину, и донео Одлуку као у диспозитиву.

Председник Управног одбора
Универзитетске библиотеке у Крагујевцу

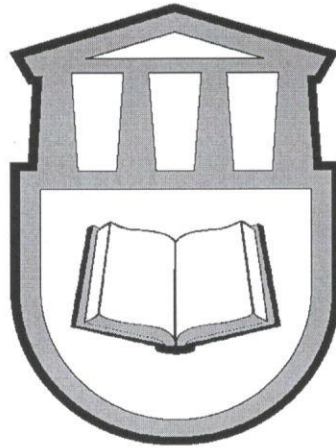

Проф. др Петар Веселиновић

Доставити:

- Архиви;
- Савету Универзитета у Крагујевцу.

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА У КРАГУЈЕВЦУ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА
2019. ГОДИНУ

Крагујевац, фебруар 2020. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ У КРАГУЈЕВЦУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Универзитетска библиотека у Крагујевцу, након више од четири деценије рада, наставља реализацију свог основног циља – унапређење услова за бољи образовни, истраживачки и научни рад студената и запослених на Универзитету у Крагујевцу, набавком адекватне литературе, подизањем нивоа техничке опремљености и континуалном едукацијом запослених, уз сарадњу са свим чланицама Универзитета.

Развој у библиотечком пословању се одвија паралелно са перманентним обукама запослених, непосредним контактима и разменом искустава са другим универзитетским библиотекама, као и библиотекама факултета Универзитета у Крагујевцу, како би се остварила функционална библиотечко-информациона мрежа Универзитета.

Посредством Заједнице високошколских библиотека, Универзитетске библиотеке у Београду, Нишу и Крагујевцу су чланице LIBER-а, Асоцијације европских истраживачких библиотека, која за примарни циљ има примену пуних принципа отворене науке. Сви библиотекарски су такође учлањени у Библиотечарско друштво Србије, најзначајније струковно удружење у Србији. Искуство у раду запослених библиотекара резултирао је већим бројем објављених стручних и прегледних радова. Укупно је објављено 5 радова у стручној периодици и 8 радова на домаћим и међународним конференцијама и стручним скуповима, који су штампани у пратећим зборницима радова. Библиотекари су узели учешће на 4 међународне конференције, и по први пут присуствовали IFLA – годишњем Светском библиотечком и информационом конгресу, (пут организован од стране Библиотечарског друштва Србије). Два библиотекара су добила звање *дипломираног библиотекара саветника*, а један библиотекар звање *вишег дипломираног библиотекара*.

По први пут библиотекарски Унверзитетске библиотеке су и предавачи на акредитованом семинару *Комуникација на интернету: отворене наука у служби друштва*, одржаном четири пута у току 2019. године.

У току године Центар за узајамну каталогизацију РС је ажурирао библиотечко информациони систем, у потпуности се прешло на COBISS3, трећу генерацију програмског пакета који у себи садржи девет сегмената за рад. Од априла 2019. године активирана је нормативна база личних имена и назива корпорација (CONOR.RS), као саставни део COCISS3 система. У ту сврху је потребно креирати/ ажурирати, допунити биографским и библиографским подацима све нормативне записе о ауторима - истраживачима Универзитета у Крагујевцу, како би се у даљој обради библиотечке грађе избегле грешке код одређивања ауторства и погрешно додељене афилијације. До краја 2019. године креирано и редактовано је 613 записа.

Реализација основне делатности – куповина уџбеничке и стручне литературе, остварена је само сопственим средствима, у минималном обиму, 2019. године изостало је финасирање од стране Универзитета у Крагујевцу, те је број купљених публикација знатно мањи него претходне године, што је надомештено другим видовима набавке.

У сарадњи са Центром за развој каријере, Универзитетска библиотека је наставила програм студентске праксе, према исказаним потребама установе. За овај програм могу конкурисати дипломи и студенти мастер академских студија факултета у саставу Универзитета у Крагујевцу, који по завршетку ангажовања добију потврду о обављеној пракси.

У току 2019. године није било кадровских промена, број запослених је непромењен од краја 2013. године. Сходно томе, треба напоменути да је у неким статистикама, приказаним у оквиру посебних Служби, укључен рад свих библиотекара Универзитетске библиотеке, јер није увек могуће стриктно одвојити послове по Службама.

Појединачни резултати пословања у 2019. години дати су у извештајима по Одељењима и Службама.

I Органи управљања и надзора

Управни одбор је у 2019. години одржао шест седница на којима је разматрао и донео:

- Одлуку о усвајању Извештаја о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину;
- Одлуку о усвајању Извештаја о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуну за 2018. годину;
- Одлуку о усвајању Извештаја о извршеном попису са стањем на дан 31.12.2018. године;
- Одлуку о изменама и допунама Правилника о коришћењу библиотечно-информационе грађе и извора и пружању библиотечно-информационих услуга Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлуку о усвајању Ценовника услуга Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлуку о изменама и допунама Статута Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлуку о расписивању јавног конкурса за Управника Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Закључак којим се утврђује да су пријаве на јавни конкурс за Управника Универзитетске библиотеке у Крагујевцу благовремене, допуштене, разумљиве, потпуне и да су уз пријаве приложени сви потребни докази;
- Одлуку о утврђивању кандидата који испуњавају услове из јавног конкурса за Управника Универзитетске библиотеке у Крагујевцу;
- Одлуку о утврђивању предлога листе кандидата;
- Одлуку о изменама и допунама Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2019. годину;
- Одлуку о усвајању Финансијског плана Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2020. годину;
- Одлуку о попису имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу са стањем на дан 31.12.2019. године;
- Одлуку о образовању Комисије за попис имовине и обавеза Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

Надзорни одбор је у 2019. години одржао једну седницу на којој је разматрао и донео:

- Одлуку којом је прихватио Извештај о раду Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину и Извештај о финансијско-материјалном пословању Универзитетске библиотеке у Крагујевцу по годишњем обрачуна за 2018. годину, и оценио да је Универзитетска библиотека у Крагујевцу у 2018. години пословала у складу са Финансијским планом Универзитетске библиотеке у Крагујевцу за 2018. годину, и другим актима који регулишу област пословања, као и да су органи пословођења и управљања Универзитетске библиотеке у Крагујевцу реализовали активности из Финансијског плана у складу са законом.

Управни и Надзорни одбор разматрали су и друга питања која су од интереса за рад и развој Универзитетске библиотеке у Крагујевцу.

II Одељење Библиотечке делатности

а) Служба набавке и обраде монографских публикација

Служба набавке и обраде монографских публикација у 2019. години, прикупљала је публикације поклонима и разменом, а најмање куповином. Као што је тенденција последњих година, највећи број књига добијен је у виду поклона.

Настављена је и устаљена пракса доставе *Обавезног примерка* публикација које се штампају под окриљем сваког факултета Универзитета. Све добијене публикације се евидентирају по начинима набавке. Након инвентарисања и каталогизације у COBISS систему бивају уврштене у фонд Библиотеке.

У Табели 1, приказан је однос издавачке делатности и пријема публикација у фондове Универзитетске библиотеке за 2019. годину. Овогодишња продукција је мања у односу на претходну годину (85 монографских издања у 2018), па је и прилив у Библиотеку мањи. Исти број издатих и поклоњених књига не значи да је Библиотека добила све што је издато ове године, јер је у броју достављених и нешто прошлогодишњих издања.

2019		
Назив факултета	издавачка делатност *по подацима из COBISS система	поклоњено УБКГ
Економски факултет	12	3
Правни факултет	5	1
Филолошко-уметнички факултет	11	3
Факултет инжењерских наука	3	3
Природно-математички факултет	6	6
Факултет медицинских наука	4	4
Факултет техничких наука	6	6
Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву	1	1
Факултет педагошких наука	9	9

Педагошки факултет Ужице	7	6
Агрономски факултет Чачак	3	2
Факултет за хотелијерство и туризам	5	5
<i>укупно</i>	<i>72</i>	<i>49</i>

Табела 1: *Обавезни примерак*

Сви добијени дупликати размењени су или поклоњени факултетским библиотекама нашег и других Универзитета. Најфреквентнија размена вршена је са Филолошким факултетом Универзитета у Новом Саду.

У јулу месецу, фонд је увећан за 319 наслова у вредности од око 250.00,00 динара, које је Библиотека одабрала, из понуђених спискова Комисије за откуп књига Министарства културе и информисања Републике Србије, у оквиру Конкурса за откуп публикација за библиотеке за 2019. годину, посредством Универзитетске библиотеке „Светотар Марковић“.

Захваљујући Народној библиотеци Србије и контакту са Одељењем за селективну набавку, успостављен је стални прилив публикација које Библиотека не поседује, а које су издате у текућој години на другим Универзитетима или у комерцијалном издаваштву. Служба је наставила да води политику набавке искључиво стручне литературе, како би на што рационалнији начин оправдало депоновање у веома попуњене магацинске просторе, па је овим видом приновљено око 300 публикација.

Током године фондови Библиотеке су се такође увећали захваљујући избору из месечних листа које доставља Одељење набавке Универзитетске библиотеке "Светозар Марковић" из Београда (187 наслова) и Српске академије наука и уметности. Спискови одабраних књига, дистрибуирају се електронском поштом лицима задуженим за набавку књига других институција. На поклон су добијене и књиге црногорске Академије наука и уметности.

Размена публикација са Конгресном библиотеком из Вашингтона (Duplicate Materials Exchange Program - DMEP), започета у 2015. настављена је и у 2019. години. У две пошиљке стигло је 37 наслова, није искоришћен сав кредит осварен слањем наших публикација у Конгресну библиотеку, а послато је 56 јединица грађе.

После Сајма књига у Београду, у Универзитетску библиотеку су стигле све публикације изложене на штанду Центра за промоцију науке, који је организовано скупљао издања универзитета у Србији (објављена од претходног Сајма књига). Устаљена пракса је да се сваке године изложено поклони централној библиотеци једног од државних Универзитета. Ако изузмемо серијске публикације и дупликате књига који су већ постојали у Библиотеци, овим поклоном је у фонд уврштено 300 нових наслова монографских публикација.

Табела 2. показује број нових монографских публикација, разврстан по видовима набавке. Иако је број купљених публикација знатно мањи него претходне две године, због изостанка финансирања од стране оснивача, то не умањује квалитет фонда, јер су купљене публикације одабране према силабусима факултета и дезидератима корисника.

<i>Начин набавке</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Куповина	237	230	99	19

Поклон	1.020	1.822	1297	1185
Размена	11	24	62	77
Сопствено издање	2	4	6	2
Укупно	1.270	2.080	1.464	1283

Табела 2: Укупна набавка

У Табели 3, дат је однос броја монографских публикација (сврстаних по језицима) и компакт дискова, које је Служба набавке и обраде монографских публикација инвентарисала и каталoшки обрадила у COBISS систему обједињене каталогизације у последње четири године.

Редн и бр.	Публикације по језицима	Број публикација у 2016	Број публикација у 2017	Број публикација у 2018	Број публикација у 2019
1	Југословенска књига	1.120	1.619	1246	1120
2	Енглеска књига	59	210	154	109
3	Немачка књига	18	89	19	
4	Француска књига	13	105	22	5
5	Руска књига	50	44	7	37
6	CD	10	10	16	12
7	Каталози	-	3	3	2
Укупно		1.270	2.080	1464	1283

Табела 3: Расподела броја обрађених монографских публикација по језицима

Од 01. јануара до 31. децембра, два библиотекара Службе набавке и обраде, каталoшки су обрадила 2956 записа, како монографских публикација, тако и аналитички обрађених чланака и саставних делова монографских и серијских публикација. Све монографске публикације су прошле кроз процес инвентарисања, уноса локацијских података у COBISS3 окружењу и предате Служби за рад са корисницима.

Год.	преузето	креирано	редакција	укупно
2016	1.470	1.314	1.962	4.746
2017	2.130	1.029	3.271	6.430
2018	1.570	655	2.562	4.787
2019	1255	383	1318	2956

Табела 4: Обрада публикација у Служби набавке мон. публикација

Последњих година изражена је тенденција да се у фонд уврсти мањи број примерака истог наслова, због готово попуњених смештајних капацитета, све серијске публикације се чувају у једном примерку, па су бројни вишкови поклоњени другим библиотекама и установама: библиотеци Прве крагујевачке гимназије (73 публикације), библиотеци Факултета за хотелијерство и туризам (70), Универзитетској библиотеци „Никола Тесла“ (70), Музеју Српске православне цркве, Народној библиотеци „Стеван Првовенчани“ итд.

Крајем 2018. године, Управни одбор Библиотеке је на редовној седници отписао 5320 монографских публикација, које су након редовног пописа и ванредних ревизија, биле сврстане у 3 категорије: оштећена, неадекватна (или застарела) и узгубљена грађа. Сходно законској процедури, сви спискови су послати Народној библиотеци Србије, која је одабрала 478 наслова за попуну својих фондова, што је реализовано у 2019. години. Током године извршена је ревизија и редакција записа „руског“ фонда.

У 2019. години, библиотекарски Одељења су, по захтевима универзитетског научног и наставног особља, радили на одређивању УДК бројева за монографије, серијске публикације, докторске дисертације, научне, стручне и прегледне радове издате у научним и стручним часописима и зборницима радова (укупно 214 бројева)

б) Служба набавке и обраде серијских публикација

Служба периодике успешно је остварила свој програм рада за 2019. годину. У локалној бази података Универзитетске библиотеке у Крагујевцу, укупно је обрађено:

- 844 наслова серијских публикација
- 5088 бројева свих јединица (годишта)
- 1270 бројева јединица без података у пољу 997м (зборници, часописи без ознаке за свеску и број)
- 11187 бројева свезака у пољу 997м.

У 2019. години сигнирано је и допуњено 33 нових наслова часописа, 508 бројева свих јединица (годишта), 28 бројева јединица без података у пољу 997м, и 825 бројева (са ознаком за свеску у пољу 997м).

Сви наслови су преузети из узајамне библиографско-каталожке базе података, са одређеном редактуром у циљу побољшавања квалитета и информативности у локалној електронској бази података. Часописи се смештају у магацин периодике по УДК систему, а у оквиру исте групе, публикације су смештене по наслову абecedним редом. Новија годишта свих наслова смештају се у Читаоницу периодике, ради ефикасније услуге корисника и рационализације простора.

Готово све приспеле наслове часописа, Библиотека редовно добија као поклон издавача или институција. За часописе: *Даница* (Вукова задужбина), *Свеске* (Мали Немо из Панчева), Библиотека је претплаћена на годишњем нивоу. Упоредо, Служба периодике селективно уноси и часописе из старог фонда часописа, који до сада нису били у електронском каталогу. Приоритет обраде дат је часописима из области природних наука.

Аналитичка обрада прилога у серијским публикацијама - у току 2019. године креирано је 1033 записа, 1057 запис је преузето и редиговано из узајамне каталожке базе, што чини 2090 нових записа. Уз аналитику саставних делова у другим публикацијама, тај број износи 2151 запис.

Поред инвентарисања, сигнирања, каталожког описа, предметне и класификационе обраде, смештаја, претраживања и издавање корисницима серијске грађе, Служба ради и на аналитичкој обради чланака из серијских и монографских публикација. Критеријум за избор обраде аналитичких прилога врши сам библиотекар,

првенствено према профилу корисника Библиотеке. Оваква обрада прилога доприноси и изради персоналних библиографија и библиографија радова у серијским публикацијама. Примат у обради се се односи на ауторство наставника и сарадника Универзитета у Крагујевцу, што се рефлектује у потпунијим библиографијама истраживача.

Докторске дисертације - за период јануар - децембар 2019. године креирано је 76 нових записа докторских дисертација, а преузето и редиговано 30 јединца, што је укупно 106 нових записа у бази Библиотеке. У Phaidra дигиталном репозиторијуму Универзитета у Крагујевцу, до краја 2019. године, унето је укупно 737 библиографских записа докторских дисертација и депоноване њихове електронске верзије.

У НаРДуС - Национални Репозиторијум Дисертација у Србији, до краја 2019. године, налазило се 721 докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу. Све дисертације унете у Phaidra дигитални репозиторијум, бивају након пар дана аутоматски преузете у Национални репозиторијум.

Служба континуално наставља са прикупљањем и обрадом докторских дисертација одбрањених на Универзитету у Крагујевцу, као и са прикупљањем дисертација других универзитета у Србији. Наставља се рад и на прикупљању јединица за Библиографију докторских дисертација Универзитета у Крагујевцу за период 2016-2020. године.

Универзитетска библиотека у Крагујевцу наставља са објављивањем текуће *Библиографије докторских дисертација и магистарских теза Универзитета у Крагујевцу*. Првих пет књига обухватају период од 1960 до 2010. године. Шеста књига објављена је 2017. године у електронском облику, обухвата период од 2011. до 2015. године. У Служби се наставља са радом на додељивању УДК бројева за стручне, научне чланке, приказе или прилоге из часописа и зборника издатих на факултетима Универзитету у Крагујевцу.

Због већег прилива публикација током претходних година, као примарни проблем, неопходно је наћи додатни магацински простор, како за часописе, тако и за докторске дисертације, коју се смештене на неадекватним (дрвеним) полицама велике ширине, те није могуће максимално искористити расположиви простор.

в) Служба за рад са корисницима

Анализа података за 2019. годину и њихово поређење са подацима претходних година, показује да је ова Служба у свим сегментима, разноврсношћу и бројем активности и бројем трансакција, остварила планиране резултате у оквиру свих делатности којима се бави.

Број новоуписаних и корисника који су обновили чланарину је већи него у претходној години.

Корисници - категорије	2017.	2018.	2019.
нови корисници	170	143	166
продужена чланарина	156	133	114
колективна чланарина	111	100	170

правна лица	90	91	92
бесплатна чланарина	16	20	9
укупно	534	487	551

У разговорима са управом Универзитета тражи се модалитет да сви запослени и студенти Универзитета у Крагујевцу по аутоматизму буду чланови Библиотеке. До тада, у сарадњи са управама факултета чланица Универзитета, реализују се могућности колективне чланарине. Колективну чланарину за своје запослене и у 2019. години обновили су Правни и Економски факултет.

За разлику од других библиотека, Универзитетска библиотека у Крагујевцу наставља са позитивном праксом пружања услуга лицима која нису чланови, пружајући им информације о траженој литератури, као и давањем сигнатура публикација из фондова факултетских и других библиотека.

Током лета 2019. године инсталирана је нова верзија апликације COBISS/OPAC (намењена корисницима за претраживање фондова библиотека), под називом COBISS+. Национални центар за каталогизацију је инсталирао нове сервере, тако да је статистика коришћења одвојена за стари и нови систем.

	2017.	2018.	2019.
бр. претраживања	26.354	23.334	17851
бр. приказаних записа	41.303	29.879	21542

Број претраживања дат у претходним табелама укључује и претраживања ван Библиотеке (путем Интернета) који корисници сами реализују.

Претраживање мобилним уређајима путем мобилне апликације mCOBISS

	2017.	2018.	2019.
бр. претраживања	235	212	233
бр. приказаних записа	158	113	178

Издавање публикација за коришћење у читаоници и ван Библиотеке - задуживање и раздуживање грађе

	2017.	2018.	2019.
бр. позајмица	4 021	3576	3210
бр. резервација	68	15	45
бр. продужавања	879	687	438

Број позајмица: све позајмице ван библиотеке и читаоници

Број резервација: све резервације грађе у библиотеци и преко COBISS/OPAC-а

Број продужавања: сва продужења грађе у библиотеци и преко COBISS/OPAC-а

Библиотекари врше претраживања у локалној бази, најчешће за потребе наставника и сарадника Универзитета и других корисника, али и у свим доступним базама расположивим преко КОБСОН сервиса, као и у каталозима других библиотека. Селективном дисеминацијом информација Библиотека, оправдава своју функцију сервиса Универзитета у Крагујевцу, односно пружања помоћи истраживачима да што брже и једноставније дођу до релевантних извора.

Међубиблиотечка позајмица у земљи:

- наши захтеви другим библиотекама

		2017	2018	2019
монографије	бр. захтева	292	248	254
чланци у периодици и зборницима радова	бр. захтева	98	118	81
укупно	бр. захтева	390	366	335
	реализовано	342	296	279

- захтеви других библиотека упућени Универзитетској библиотеци

		2017	2018	2019
монографије	бр. захтева	109	80	107
чланци у периодици и зборницима радова	бр. захтева	11	19	18
укупно	бр. захтева	120	99	125
	реализовано	118	94	115

Током године настављено је са вођењем свеске дезидерата, а од 2011. корисници на пулту Читаонице могу попунити листић – предлог за набавку публикација. Служба за рад са корисницима координира са Службом набавке у реализацији куповине.

У редовне активности Службе спадају и:

- Пријем новонабављених публикација;
- Смештај и означавање књижног фонда у магацинима;
- Одржавање Рефералне збирке;
- Обрада монографских публикација и аналитичка обрада радова у зборницима (преузимање, креирање, редакција) како би појединачни радови били претраживи у бази. Библиотекари Службе преузели су 687, креирали 905 и извршили редакцију 932 записа (укупно 2524 записа, 2459 у 2018. години)
- Одређивање УДК броја чланка
- Слање опомене несавесним корисницима
- Издавање потврда студентима да се не дуже публикацијама 1193 потврда (1.180 потврда у 2018)
- Едукација корисника- редовно одржавање курса „Претраживање електронских каталога библиотека“

Изложбе

У 2015. години започета је активност реализације електронских изложби које се приказују у читаоници Библиотеке. Тематског карактера – везане за јубилеје догађаја или знаменитих личности, уз преглед литературе које Библиотека поседује на ту тему, остају трајно доступне корисницима, депоноване у репозиторијум и постављене на веб страницу Библиотеке. Библиотекари су, поводом обележавања актуелних догађаја у 2019, приредили 4 изложбе публикација из фондова Библиотеке које су пратили електронски каталози.

- Изложба књига са посветом из личне библиотеке Светозара Стојановића организована приликом промоције истоимене монографије;

- електронске изложбе повећане: Владимиру Величковићу, Милићу од Мачве и Михаилу Петровићу Аласу, уз приказ издвојених публикација из фонда Библиотеке, као пратећи програм манифестација у Универзитетској галерији.

г) *Служба за научне информације и развој*

Настала од Одељења за информациону и рефералну делатност, ова Служба, има широк дијапазон услуга и веома разноврсне делатности. Недовољан број извршиоца и повећан број и обим услуга су обележили њен рад и у 2019. години.

Примарна делатност је рад на одржавању дигиталног репозиторијума Универзитета, додела корисничких налога и пружање корисничке помоћи, израда библиографија цитираних истраживача, међубиблиотечка позајмица монографија и чланака са иностранством, одржавање веб сајта Библиотеке и Универзитетске галерије, блога Библиотеке, портала дигиталне библиотеке, као и свих страница и профила на друштвеним мрежама. Одржавање портала универзитетских часописа *Липар* и *Лицеум* су такође под делатностима ове Службе.

Посебан сегмент рада је одржавање рачунарске мреже и комплетне опреме коју Библиотека поседује, како хардверски, тако и софтверски, што износи 32 умрежена рачунара.

Настављен је рад на дигитализацији дела фонда старе и малотиражне књиге, (посебно издања које поседује само наша Библиотека) што је значајно са аспекте заштите фонда. Услуга дигитализације на захтев је уведена у понуду услуга које Библиотека пружа другим лицима. На портал дигиталне библиотеке постављено је више од 150 објеката, број укупно дигитализованих наслова је знатно већи.

Међубиблиотечка позајмица са иностранством и снабдевање научним документима је на мањем нивоу, у односу на претходну годину. Услед измене царинске процедуре везане за (привремено) увоз књига, библиотеке су суочене са проблемима. Сва пристигла грађа долази у царинску пошту у Земуну и неопходно је ангажовати екстерну фирму која се бави царинско-шпедитерским услугама, да би се грађа преузела. Укупни трошкови вишеструко превазилазе вредност књиге, када је реч о позајмици, па је Универзитетска библиотека обуставила поручивање књига из иностранства.

Са друге стране, све је већи број тражених чланака у отвореном приступу, чешћа је могућност набављања научног материјала директно од издавача, без посредне улоге библиотека. Укупан број захтева које је Библиотека реализовала, и дат је према следећој структури:

- наши захтеви иностраним библиотекама

бр. захтева	2017	2018	2019
-------------	------	------	------

монографије	26	43	14
чланци у периодици радови у зборницима	18	8	20
укупно	44	51	34

- захтеви иностраних библиотека према Универзитетској библиотеци

бр. захтева	2017	2018	2019
монографије	8	16	2
чланци у периодици радови у зборницима	3	4	15
укупно	11	20	17

Треба напоменути да око 10-15% захтева (који нису у овом броју) сваке године остане нереализовано, и поред вишеструког залагања библиотекара, јер корисник накнадно одустане због цене услуге, или је наслов недоступан за позајмицу, па је немогуће добити га у року у коме је кориснику неопходан.

Од увођења услуге израде библиографија цитираности, на основу припремљене библиографије аутора, ова делатност је била доминантна у 2019. години, те је обрађено 203 захтева, (187 захтева у 2018. години). Истовремено, пратећи библиометријске параметре истраживача, ради се на осправљању уочених грешака код навођења ауторства (вишеструки профили истог истраживача) или укрштања афилијације у SCOPUS бази.

Континуално током године, достављају се недостајући извештаји комисија администраторима Националног репозиторијума дисертација (Нардус) и коригују уочене грешке у подацима. Од октобра 2017. године, врши се администрирање корисничких налога запослених на Универзитету за коришћење софтвера *I-thenticate* за проверу плагијаризма.

Информатичка опрема са два међународна пројекта, коју је Универзитет у Крагујевцу је уступио Библиотеци крајем 2018. године стављена је у функцију.

III Одељење правних, кадровских и административних послова

Одељење правних, кадровских и административних послова је у 2019. години обављало нормативно-правне послове из делокруга рада Библиотеке. У том смислу, припремане су и седнице органа управљања и надзора, односно шест седница Управног одбора, као и једна седница Надзорног одбора.

Одељење правних, кадровских и административних послова такође је у 2019. години обављало послове везане за слање и пријем поште као и документације која се не доставља путем поштанских пошиљака, разношење библиотечко-информационе

грађе и изворе по читаоницама и службама Библиотеке и старало се о одржавању хигијене у Библиотеци.

IV Инвестиције

Током 2019. године, Библиотека није имала већа инвестициона улагања, наведени послови реализована су сопственим средствима.

- окречене су 3 канцеларије и замењене подне подне облоге (стављен ламинат)
- извршена репарација старих радних столова (4 ком) и купљена два нова
- замењен мебл на фотељама (8 ком)

Окречена је Универзитетска галерија, финансијска средства обезбеђена од стране Универзитета у Крагујевцу.

V Пројекти

Од 2017. године Библиотека је укључена у BE-OPEN, Erasmus+ пројект (из области К2 - изградња капацитета у високом образовању), у коме учествује шест државних универзитета у Србији, као и Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Главни циљ пројекта је управо развој услова за имплементацију пуних принципа отворене науке. У складу са Платформом за отворену науку, Сенат Универзитета у Крагујевцу је крајем 2018. године усвојио институционалну платформу, а децембра 2019 Правилник о отвореној науци Универзитета у Крагујевцу, којим се ближе одређују обавезе и процедуре установа и запослених на Универзитету у процесу депоновања резултата научноистраживачког рада. Током године Библиотека је имала интензивну сарадњу са појединим факултетима, везано за праћење научноистраживачког рада и издаваштва факултета, како би се обезбедила боља видљивост. Као припремне радње за инсталирање новог дигиталног репозиторијума Универзитета, координиране су акције интензивног ажурирања података о истраживачима у E-CRIS.SR систему, креирања нормативних записа имена у CONOR бази, која је интегрални део COBISS система, као и активација ORCID међународних идентификатора новим истраживачима. У оквиру ORCID профила истраживача, библиотекар на захтев ажурирају и њихове библиографије, интегришићи метаподатке из других библиографских или индексних база података. Током 2019. године пројектни тим, уз помоћ библиотекара, је радио на тестирању платформе (<http://scidar.kg.ac.rs>) која у току 2020. године треба да постане функционална.

VI Издаваштво

Како Универзитетска библиотека од ресорног Министратва не добија новац намењен издавачким подухватима, пронађен је компромис. Сопствена средства омогућавају издавање електронских публикација, припремљених по свим правилима струке. Поред својих текућих активности библиотекар Универзитетске библиотеке раде на приређивању публикација, које доприносе афирмативности фонда.

Објављена је *Библиографија књига штампаних готицом у фондovima Универзитетске библиотеке у Крагујевцу* аутора Марије Гордић и Весне Абадић, као електронска публикација.

Монографија *Књиге са поштом у личној библиотеци проф. др. Светозара Сројановића* аутора Катарине Карамиджковић, штампана у суиздаваштву са Институтом друштвених наука и издавачком кућом *Албатрос плус*, представљена је у

Универзитетској галерији у марту месецу, а у току године одржане су промоције у Народној библиотеци „Вук Караџић“, Институту друштвених наука у Београду, и библиотеци града Београда. У току 2020. године, договорене су промоције у Новом Саду и Врњачкој Бањи.

VII Манифестације

Универзитетска галерија реализује своје садржаје у простору Библиотеке и летње сцене, а њене програмске садржаје усваја Уметнички савет. Одлуком о раду Универзитетске галерије, из октобра 2016. године, прецизније се дефинише начин рада и поставља управник Универзитетске галерије, што је истовремено и управник Универзитетске библиотеке. Поред три запослена која су и чланови Савета Универзитетске галерије, сви радници Библиотеке ангажовани су на пословима организационе и техничке подршке и дежурстава, као и приликом свих других дешавања у простору Библиотеке.

У Галерији је током 2019. године одржан велики број манифестација које је организовао, Уметнички савет Универзитетске галерије, Филолошко-уметнички факултет и Универзитетска библиотека у Крагујевцу. Све манифестације су биле добро организоване и посећене и можемо их категорисати у:

- 11 изложби, од којих издвајамо изложбу реализовану у сарадњи са легатом Милића од Мачве, посебно медијски пропраћене и посећене;
- 20 концерта, од којих су 3 одржана у оквиру Универзитетске летње сцене
- 13 промоција, стручних предавања и научних скупова.

Управник Универзитетске
библиотеке у Крагујевцу

Весна Абадић